

DE KRIM, EEN CRIME?

NATHAN BOUSCHER*

Uit: *Atlas SSSR, Moskou 1955.*

VN handvest

Bij internationale conflicten is het uitgangspunt voor militaire actie tussen staten vastgelegd in artikel 2 lid 4 van het VN handvest, dat landen verbiedt elkaar te bedreigen of geweld te gebruiken. Dit geweldverbod is bovenal internationaal gewoonterecht. De enige twee uitzonderingen die hierop gemaakt kunnen worden, zijn zelfverdediging en een dwingende resolutie van de VN Veiligheidsraad. In dit hoogste veiligheidsorgaan houden de grootmachten Rusland en de Verenigde Staten van Amerika elkaar feitelijk in de greep. Van zelfverdediging lijkt geen sprake te zijn, al beroept Rusland zich onder meer op de noodzaak van een buitenlandse humanitaire interventie, een controversiële uitleg van zelfverdediging. Dit zal echter tevergeefs zijn, omdat Rusland zou moeten aantonen dat een gewapende aanval op haar onderdanen of militairen heeft plaatsgevonden of imminent was. Het gebruik van geweld is vervolgens pas toegestaan, wanneer Oekraïne zou falen deze mensen te beschermen. Dat zou dan een laatste en proportioneel redmiddel moeten zijn. Van dit alles is geenszins sprake.

Wat in Oekraïne begin december vorig jaar aanvankelijk begon met een massaal protest tegen de beslissing van president Viktor Janoekovitsj om onderhandelingen met de Europese Unie af te breken en in plaats daarvan de banden met Rusland aan te halen, mondde uit in een annexatie van de Krim door buurland Rusland. Weinig juristen twijfelen eraan, dat de inname van de Krim een flagrante schending is van het internationale recht.

Legitimatie

Enige tijd na inname van De Krim kwam Rusland met de verklaring dat de inval op verzoek was van (de verdreven) president Janoekovitsj. Om deze verklaring kracht bij te zetten, stelde Rusland dat het Oekraïense parlement onconstitutioneel handelde bij zijn afzetting. Regeringsleiders kunnen andere landen vragen om militaire hulp, zoals Mali vorig jaar Frankrijk verzocht. Voor het internationale recht is dit zogenaamde verzoek van Janoekovitsj echter niet relevant. Van belang is wie de effectieve macht uitoefent.

Onafhankelijk Oekraïne

Versillende verdragen tussen Oekraïne, Rusland en andere landen bevestigen de territoriale integriteit en politieke onafhankelijkheid van Oekraïne, zoals het Budapest Memorandum uit 1994 waarin Oekraïne zijn nucleaire wapens opgeeft in ruil voor soevereiniteit. Het vriendschappelijke bilaterale verdrag tussen Rusland en Oekraïne uit 1997 verplicht beide landen om hun dispuuten vreedzaam op te lossen. Rusland schendt niet enkel het internationale recht, maar ook de eigen verdragen met zijn buurland.

Referendum

De Krim zou zich middels een referendum volkenrechtelijk kunnen afscheiden of zelfs beslissen zich bij een ander land te voegen. Ondanks dat dit principe hoog in het vaandel staat, wordt het zelfbeschikkingsrecht in de praktijk niet snel vergeven, om het feit dat internationaal recht traditioneel is opgezet om de soevereiniteit van staten te waarborgen. Een dergelijke volksstemming had desalniettemin goed kunnen plaatsvinden, maar dan met toestemming van Oekraïne en niet na annexatie door Rusland.

Het heikle punt in het internationale recht blijft het gebrek aan 'rule of law', handhaving van de rechtsorde. Bij gebrek aan een (bevoegde) supra-overheid of autoriteit, of volksopstanden, zijn het de staten zelf die het recht moeten handhaven. Het zal daarom niemand verbazen dat het recht van de sterkste vaak geldt in de internationale arena.

* De auteur is werkzaam bij Corinthila Veilingen in Amstelveen en is afgestudeerd op internationaal publiekrecht.

KRIM-POSTZEGELS

Op 18 maart werd De Krim ingelijfd bij Rusland. Zoals de Russen dat noemen: een akkoord van goedkeuring.

Op de website van Filatelie werd er al aandacht aan eigen postzegels voor De Krim besteed. Dat was OP 1 APRIL! <http://goo.gl/GQhvxR> De Russische Postdienst heeft op 27 mei twee postzegels uitgegeven in de serie 'Russische Regio's'. Beide zegels hebben een waarde van 15r (ca. € 0,30). Het zijn schilderachtige voorstellingen van De Krim en Sebastopol. De zegels werden ontworpen door V. Betiukov en hebben beide een oplage van 450.000 exemplaren.